

KOLİME* SAĞLIK SERİSİ

03

10 Soruda HIV

*Koli: Türkiye'deki LGBTİ+ jargonunda cinsel ilişki anlamına gelir.

the 1990s, the number of people in the world who are living in poverty has increased from 1.2 billion to 1.6 billion (World Bank 2000).

There are a number of reasons for this increase in poverty. One of the main reasons is the rapid growth of the world population. The world population is expected to reach 8 billion by the year 2025 (United Nations 2000). This increase in population has led to a corresponding increase in the demand for food and other resources, which has put a strain on the world's resources.

Another reason for the increase in poverty is the unequal distribution of resources. The world's resources are not distributed evenly, with some countries having a much higher per capita income than others. This unequal distribution of resources has led to a corresponding increase in poverty, as the poor are unable to access the resources they need to survive.

There are a number of ways in which the world can address the problem of poverty. One of the most important is to increase the production of food and other resources. This can be done by increasing the efficiency of agriculture and other resource-producing sectors. Another way to address poverty is to improve the distribution of resources, so that everyone has access to the resources they need to survive.

There are a number of other ways in which the world can address the problem of poverty. One of the most important is to improve the quality of education. This can be done by increasing the number of schools and the quality of the teaching. Another way to address poverty is to improve the quality of health care, so that everyone has access to the care they need to survive.

There are a number of other ways in which the world can address the problem of poverty. One of the most important is to improve the quality of the environment. This can be done by reducing the amount of pollution and protecting natural resources. Another way to address poverty is to improve the quality of the social safety net, so that everyone has access to the support they need to survive.

There are a number of other ways in which the world can address the problem of poverty. One of the most important is to improve the quality of the economy. This can be done by increasing the number of jobs and the quality of the wages. Another way to address poverty is to improve the quality of the infrastructure, so that everyone has access to the services they need to survive.

There are a number of other ways in which the world can address the problem of poverty. One of the most important is to improve the quality of the social services. This can be done by increasing the number of social workers and the quality of the services. Another way to address poverty is to improve the quality of the housing, so that everyone has access to the shelter they need to survive.

There are a number of other ways in which the world can address the problem of poverty. One of the most important is to improve the quality of the legal system. This can be done by increasing the number of judges and the quality of the legal services. Another way to address poverty is to improve the quality of the justice system, so that everyone has access to the justice they need to survive.

There are a number of other ways in which the world can address the problem of poverty. One of the most important is to improve the quality of the culture. This can be done by increasing the number of cultural institutions and the quality of the cultural services. Another way to address poverty is to improve the quality of the arts, so that everyone has access to the cultural life they need to survive.

10 Soruda HIV

1. HIV ile AIDS aynı mıdır?
2. HIV nasıl bulaşır?
3. HIV nasıl bulaşmaz?
4. HIV enfeksiyonunun belirtileri nelerdir?
5. Bende HIV enfeksiyonu olup olmadığını nasıl anlarım?
6. HIV testini ne zaman yaptırmalıyım?
7. HIV'den korunmak mümkün müdür?
8. HIV'in tedavisi var mı?
9. B = B ne demektir?
10. HIV ile ilgili "aklımda deli sorular" varsa ne yapabilirim?

HIV ile AIDS aynı mıdır?

Hayır. Aynı değildir. HIV; bir virüstür, AIDS ise; bir sendromdur. HIV; “İnsan Bağışıklık Yetmezliği Virüsü” ifadesinin kısaltmasıdır, AIDS ise; “Edinilmiş Bağışıklık Yetmezliği Sendromu” ifadesinin kısaltmasıdır.

HIV enfeksiyonu; tedavisi olan bir sağlık sorunudur. AIDS ise; HIV enfeksiyonu uzun yıllar tedavi edilmediğinde, gelen ileri bir klinik evredir ancak AIDS başlı başına bir hastalık değildir. AIDS tablosunda, bağışıklık sistemi çöker; vücut kanserlere ve fırsatçı enfeksiyonlara açık hale gelir. HIV uygun ve düzenli bir tedaviyle kontrol altına alındığında bu enfeksiyonun AIDS evresine ilerlemesi durdurulabilmektedir.

HIV nasıl bulaşır?

HIV; HIV ile enfekte birinin bazı vücut sıvılarıyla doğrudan temas yoluyla bulaşır. Bulaş riski taşıyan beş vücut sıvısı vardır: Kan, anne sütü, meni (semen), vajinal sıvı, makattan gelen (rektal) sıvı. Her ne sebeple olursa olsun şırınga (enjektör) gibi damar içi enstrümanların ortak kullanılmasında enfeksiyonun bulaşması söz konusudur. Kondom kullanmadan yapılan her türlü sekste enfekte olma riski vardır ve düşük bir ihtimal olsa da, ağız kondomu kullanılmadan yapılan oral sekste de enfekte olma riski vardır. Ayrıca, ağız

içi ve dış etlerinde açık yaraların veya kanamaların bulunması enfekte olma riskini arttırmaktadır. Uygun tedavi planlanmamış ise HIV ile enfekte anneden bebeğine de enfeksiyon bulaşması söz konusudur. Kan, organ, doku nakillerinde de HIV bulaşabilir ancak bağış öncesinde, kan ve kan ürünlerinde HIV'e, rutin olarak bakıldığından, enfeksiyon bulaşma ihtimali düşüktür.

03

HIV nasıl bulaşmaz?

HIV; idrar, ter, tükürük gibi vücut sıvılarıyla bulaşmaz. HIV; havuz, sauna, banyo küveti, klozet kapağı, kapı kolları gibi alanların ve havlu, kıyafet, bardak, çatal, bıçak gibi malzemelerin ortak kullanılması yoluyla da bulaşmaz. HIV; HIV ile enfekte olan biriyle sosyal temas kurmakla, el sıkışmakla, öpüşmekle veya enfekte olan birine fiziksel olarak sarılmakla da bulaşmaz. Ve HIV; sinek, böcek gibi canlıların ısırmasıyla da bulaşmaz.

04

HIV enfeksiyonunun belirtileri nelerdir?

Virüs, vücuda girince ilk 2 - 4 hafta içerisinde, kişide grip benzeri bir tablo oluşturabilir. Halsizlik, yüksek ateş, burun akıntısı, lenf bezlerinde şişme, deride döküntü, iştahsızlık, mide bulantısı, kusma, ishal, baş, boğaz, kas, eklem ağrısı gibi belirtiler grip ile karıştırılabildiği için çoğu zaman HIV enfeksiyonu düşünülmez. Ancak kişiler, bu dönemi

çoğunlukla “hiç bu kadar ağır bir grip geçirmediğim” şeklinde ifade ederler. Belirtiler birkaç hafta içinde kaybolur. İşte bu dönem, virüs yükünün ve bulaş riskinin en yüksek olduğu dönemdir. Bu erken akut dönemde, tedaviye başlanmazsa 8 ila 10 yıl arasında geçişebilecek süre boyunca, tamamen belirtisiz bir dönem yaşanır. AIDS, bu sürecin son dönem evresidir. Bu evrede, CD4 hücreleri HIV tarafından yok edildiği ve bağışıklık sistemi tamamen çöktüğü için verem (tüberküloz), zatürre (pnömoni), mantar enfeksiyonları ve belli cilt kanserleri ortaya çıkabilir. AIDS evresinde aşırı halsizlik, baş dönmesi, nefes darlığı, ağız ve gırtlakta pamukçuk, lenf bezlerinde şişkinlik, deride döküntü, aşırı kilo kaybı oldukça belirgindir.

Bende HIV enfeksiyonu olup olmadığını nasıl anlarım?

Tek yolu test yaptırmaktır. Birden çok test yöntemi vardır. Erken evrede belirtiler fark edilmeyebilir ya da gözden kaçabilir. Sonraki evrelerde enfeksiyon yıllarca hiçbir bir belirti vermeden seyredebilir. Bu nedenle herhangi bir şüphe varsa mutlaka doktora gidilmelidir. Doktorun alacağı detaylı öykünün ve fiziksel muayenenin ardından yaygın kullanılan bir kan testi yaptırılır. İlk testin sonucunda eğer bir pozitiflik saptanırsa bu pozitiflik gerçek bir pozitiflik midir yoksa yalancı bir pozitiflik midir netleştirilmek amacıyla kişiye bir test daha yapılır. Bu teste

bir kod verilerek halk sağlığı laboratuvarına g6nderilir. Bu ikinci testin sonucunda da pozitiflik varsa verilen bu kod kullanılarak sağlık bakanlığının genel sağlık sigortası kapsamında 6cretsiz tedavi hizmetine başlanılır. Bir kişide aynı anda, genellikle birden fazla enfeksiyon bulunur. 6ç6nk6 bir hastalığın v6c6tta oluşturduğu hasar ya da yıkım diğer enfeksiyonların ge6işine zemin hazırlar ve bulaş daha kolay ger6ekleşir. Bu nedenle, eğer HIV ile enfekteyseniz hepatit B, sifiliz, gonore, klamidya gibi diğer enfeksiyonlarla ilgili durumunuzu araştırmanızda yarar vardır. Bu t6r testler, hasta mahremiyeti kapsamında kimlik bilgileri ibraz edilmeden, anonim olarak yapılabilir. 6

HIV testini ne zaman yaptırmalıyım?

HIV'in v6c6da girmesiyle kanda vir6s6n saptanması arasında ge6en s6reye "pencere" d6nemi adı verilir. Testin doğru sonu6 verebilmesi i6in pencere d6neminin ge6mesi gereklidir. Bu d6nemin ge6mesi i6in, eskiden aylarca beklenirdi. şimdilerde, yeni teknolojik testler sayesinde, korunmasız temas sonrasında test yaptırmak i6in beklenmesi gereken s6re 14 g6ne d6řm6řt6r. Riskli bir temasın 6zerinden 14 g6n ge6tikten sonra test yaptırabilirsiniz. Ancak, bu d6nemde istenmesi gereken test, rutin kullanılan testlerden olmayacağı i6in mutlaka doktorunuza danışınız. 6

HIV'den korunmak mümkün müdür?

Evet. HIV'den korunmak mümkündür. HIV'den korunmak için geliştirilmiş bir aşı bulunmamaktadır; ancak temas öncesi (PrEP) ilaçlarıyla ve temas sonrası (PEP) ilaçlarıyla korunmak mümkündür. Korunmasız temastan önce veya korunmasız temastan sonra kullanılmak istenen ilaçlar için mutlaka doktorunuzla görüşünüz. Her iki yöntem de, en az bir ay boyunca düzenli antiretroviral (ART-HIV tedavisinde kullanılan) kombine ilaç kullanımı esasına dayanmaktadır. Bu yöntemlerin her ikisi de rutin bir korunma yöntemi değildir; acil durumlarda başvurulması gereken yöntemlerdir.

İlaçla korunma dışında, pek çok korunma yöntemi daha vardır. Hiçbir koşulda şırıngaların paylaşılması gibi, her seks eyleminde (su bazlı kayganlaştırıcı ile birlikte) kondom (prezarvatif) kullanması gibi... Korunmasız temas ciddi bir risktir. Doğru ve düzenli kondom kullanımı, HIV'in yanı sıra, hepatit b, gonore, klamidya, üreoplazma, trikomonas enfeksiyonu gibi vücut sıvılarından bulaşan enfeksiyonlar için ve genital yaralara, ülser, siğillere neden olan sifiliz, HPV, herpes (HSV) gibi enfeksiyonlar için korunma sağlar. Oral seks için ağız kondomu kullanılabilir. Seks oyuncakları paylaşılacaksa kondomla kaplanarak kullanılabilir.

Not: Seksten hemen sonra dış genitalerin yıkanması, idrar yapmak ya da duş almak gibi yöntemle-

rin koruyuculuğu saptanamamıştır. Beklenmeyen bir akıntı, özellikle vajina, penis gibi organlarda ya da kasık bölgesinde yara veya döküntü görülmesi bir sinyal olabilir. Böyle durumlarda zaman kaybetmeden en yakın sağlık kurumuna başvurulması ve gerek görülürse test yaptırılması önemlidir.

HIV'in tedavisi var mı?

Evet. HIV enfeksiyonu, diğer kronik hastalıklar gibi tedavisi olan bir enfeksiyondur. Henüz, tam olarak iyileşme mümkün olmasa da, uygun ve düzenli bir tedaviyle, enfeksiyon yaşam boyu kontrol altında tutulabilmektedir. Tedavisini düzenli alan HIV ile enfekte bireyler sağlıklı olarak yaşamlarına devam edebilmektedir. Tedavide, yan etki profili dar olan buna karşılık yüksek sonuç veren antiretoviral ilaçlar kullanılmaktadır. Genellikle günde bir tablet olarak, yaşam boyu düzenli ve sürekli alınan bu ilaçlar hastanın yaşam konforunu düşürmeyen tedavilerdir. Enfeksiyon durumu varsa, diğer ilaç etkileşimleri ve tedavi yanıtına bağlı olarak uygulanacak tedaviyi doktorunuz planlayacaktır.

B = B ne demektir?

HIV tedavisi; yaşam boyu devam eden bir tedavidir. Tedavinin amacı virüsü baskılayarak viral yükü azaltmak ve kanda tespit edilemeyecek kadar dü-

şük bir düzeye çekmektir. Viral yük, tespit edilme-
yen bir seviyeye çekilebildiğinde ve en az altı ay
saptanamayacak düzeyde baskılandığında kişinin
artık bulaştırıcı olmadığını anlaşılmıştır. Bu durum-
daki bireylerin korunmasız seksle dahi virüsü bu-
laştıramadıkları bilimsel olarak ispatlanmıştır. Ve,
Belirlenemeyen (Undetectable) = Bulaştırmayan
(Untransmittable) şeklinde ifade edilmektedir.

HIV ile ilgili “aklımda deli sorular” varsa ne yapabilirim?

Kolime Sağlık Serisi'nin bu kitapçığı HIV'e dikkat çekmek ve HIV hakkında akla gelebilecek en temel sorulara, kısmen yanıt vermek için hazırlanmıştır. Daha detaylı bilgi için güncel bilimsel yayınları takip etmenizi öneririz. Aklınıza, ufak bir şüphe düşerse, öncelikle aile hekiminize başvurunuz. Daha sonra gerekirse, enfeksiyon hastalıkları (intaniye) uzmanı hekimlere başvurabilirsiniz. Kesin tanı için ise mutlaka test yaptırınız. Bulduğunuz ilde CY-BE'ler ile ilgili danışmanlık ve anonim test hizmeti veren sağlık kurumlarına başvurunuz.

Bu broşür Hevi LGBTİ+ Derneği sağlık komisyonunun çalışmasıdır. Bu broşürün içeriği Halk Sağlığı Öğretim Üyesi Dr. Yeşim Yasin ve Psikolog Selçuk Çelik tarafından hazırlanmıştır.

Ağustos 2020

the 1990s, the number of people with a disability in the United States has increased from 35 million to 50 million (U.S. Census Bureau, 2000). The number of people with a disability in the United Kingdom has increased from 10 million to 15 million (Department of Health, 2000).

As a result of the increase in the number of people with a disability, the United States and the United Kingdom have both introduced legislation to protect the rights of people with a disability. The Americans with Disabilities Act (ADA) was passed in 1990 and the Disability Discrimination Act (DDA) was passed in 1995. The ADA and DDA have both been successful in increasing the awareness of people with a disability and in reducing the discrimination against them.

However, the ADA and DDA have not been successful in increasing the employment of people with a disability. In the United States, the number of people with a disability who are employed has increased from 10 million to 15 million (U.S. Census Bureau, 2000). In the United Kingdom, the number of people with a disability who are employed has increased from 2 million to 3 million (Department of Health, 2000).

The reason for the increase in the number of people with a disability who are employed is that the ADA and DDA have been successful in increasing the awareness of people with a disability and in reducing the discrimination against them. However, the ADA and DDA have not been successful in increasing the employment of people with a disability because the ADA and DDA have not been successful in increasing the awareness of employers and in reducing the discrimination against them.

The reason for the increase in the awareness of employers and in the reduction of the discrimination against them is that the ADA and DDA have been successful in increasing the awareness of people with a disability and in reducing the discrimination against them. However, the ADA and DDA have not been successful in increasing the awareness of employers and in reducing the discrimination against them because the ADA and DDA have not been successful in increasing the awareness of people with a disability and in reducing the discrimination against them.

The reason for the increase in the awareness of people with a disability and in the reduction of the discrimination against them is that the ADA and DDA have been successful in increasing the awareness of people with a disability and in reducing the discrimination against them. However, the ADA and DDA have not been successful in increasing the awareness of people with a disability and in reducing the discrimination against them because the ADA and DDA have not been successful in increasing the awareness of people with a disability and in reducing the discrimination against them.

The reason for the increase in the awareness of people with a disability and in the reduction of the discrimination against them is that the ADA and DDA have been successful in increasing the awareness of people with a disability and in reducing the discrimination against them. However, the ADA and DDA have not been successful in increasing the awareness of people with a disability and in reducing the discrimination against them because the ADA and DDA have not been successful in increasing the awareness of people with a disability and in reducing the discrimination against them.

The reason for the increase in the awareness of people with a disability and in the reduction of the discrimination against them is that the ADA and DDA have been successful in increasing the awareness of people with a disability and in reducing the discrimination against them. However, the ADA and DDA have not been successful in increasing the awareness of people with a disability and in reducing the discrimination against them because the ADA and DDA have not been successful in increasing the awareness of people with a disability and in reducing the discrimination against them.

Şehit Muhtar Mah. Mis Sk.
Nora Apt. No:22, D:4, Beyoğlu,
İstanbul, Türkiye

+90 212 293 50 85

hevilgbt@gmail.com

Bizi takip edin!

@HeviLgbt

HeviLgbtDerneği

@HeviLgbt

www.hevilgbti.org

"Bu broşür Fransa Dışişleri Bakanlığı'nın Ankara'daki Fransa Büyükelçiliği aracılığıyla hazırlanmıştır. İçeriğin sorumluluğu" tamamiyle HEVİ LGBTİ+ Derneği'ne aittir ve Fransa Büyükelçiliği'nin görüşlerini yansıtmamaktadır."